

Starostwo Powiatowe w Stalowej Woli
Referat Leśnictwa i Ochrony Przyrody

Informacja na temat stanu lasów nadzorowanych przez
Starostę za okres 2016-2018.

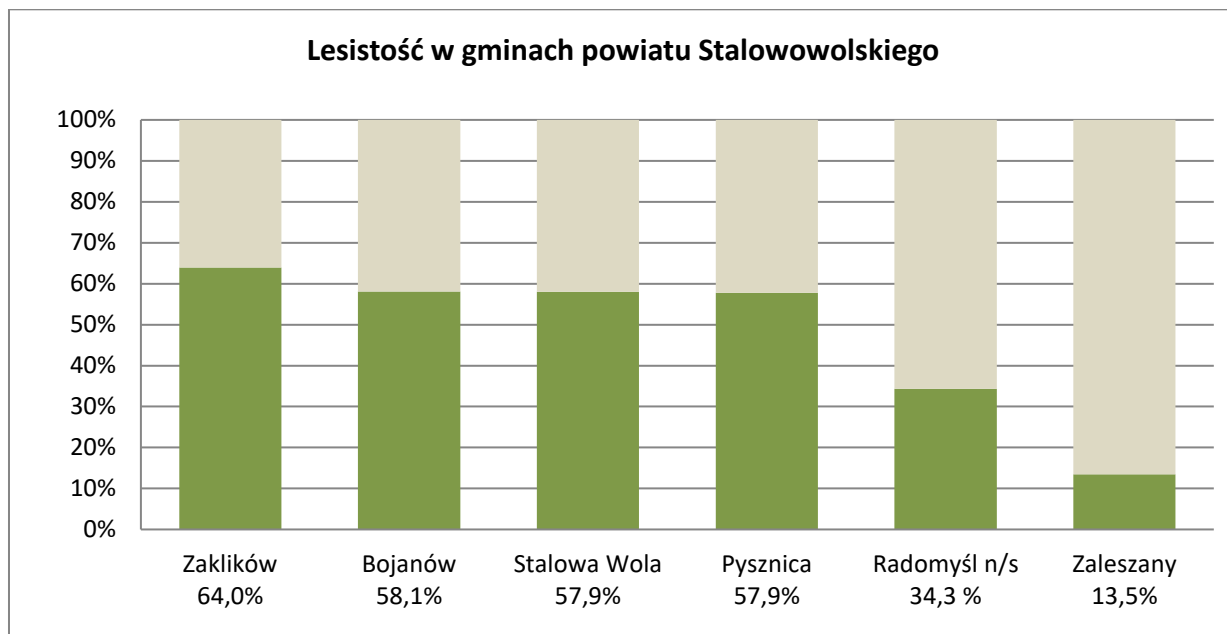
1. Zakres nadzoru i zadania Referatu Leśnictwa i Ochrony Przyrody.

Art. 5 ust 1 ustawy z 28 września 1991r. o lasach (T.j. Dz. U. z 2017 poz. 788 z późn. zm.) stanowi, że nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta. W strukturze Starostwa Powiatowego, zadania w tym zakresie realizuje Referat Leśnictwa i Ochrony Przyrody. Referat funkcjonuje jako wydzielona jednostka organizacyjna w ramach Wydziału Architektoniczno-Budowlanego i Środowiska od 1 lutego 2014 roku. W Referacie zatrudnione są **trzy osoby wraz z Kierownikiem**. Ponadto referat realizuje zadania z zakresu łowiectwa, ochrony przyrody oraz informacji o środowisku. Zadania starosty to przede wszystkim konieczności zapewnienia **trwale zrównoważonej gospodarki leśnej**, którą prowadzi się według **uproszczonego planu urządzenia lasu lub inwentaryzacji stanu lasu** w przypadku lasów rozdrobnionych.

2. Dane statystyczne dotyczące stanu lasów.

Lasy Powiatu Stalowowolskiego to **42 390,32 - ha (51 % jego powierzchni)**, z tego lasy prywatne (*nie stanowiące własności Skarbu Państwa-nadzorowane przez służby powiatu*) stanowią **8661 ha (20,4 % lasów powiatu)**, co stanowi równocześnie **10,4 % całkowitej powierzchni powiatu**. Na Podkarpaciu, Powiat Stalowowolski zajmuje **4 miejsce w rankingu lesistości** wyprzedzając średnią dla województwa - **31,8 %** i całego kraju- **29,5 %** .W powiecie najwięcej lasów jest w Gminie Zaklików a najmniej w Gminie Zaleszany. Szczegółowy zestawienie lesistości gmin przedstawia

się następująco (dane za Statystycznym Vademecum Samorządowca 2017 r. oraz dane pochodzące z własnych opracowań):

Nadzór Starosty to przede wszystkim legalizacja drewna pozyskanego w lasach prywatnych. Rozmiar pozyskania drewna określony jest w uproszczonym planie urządzenia lasu lub w inwentaryzacji stanu lasu. Określa on możliwą ilość pozyskania drewna na danym terenie przez okres najbliższych 10 lat, co zapewnia pozyskiwanie drewna w granicach nieprzekraczających możliwości produkcyjnych lasu. Wyliczany jest w taki sposób, by stale zwiększać zapas „drewna na pniu”. Krótko mówiąc, gospodarkę w lasach prowadzi się w taki sposób by zapewnić ich trwałość i możliwość biologicznego odtworzenia. Ogólna masa pozyskanego drewna w ostatnich latach wykazuje tendencję spadkową. Wiąże się to min. z odroczeniem w czasie, zrębów zupełnych (*znaczna ilość zrębów wykonana była zgodnie z planem w latach 2014-2016, głównie na terenach zarządzanych przez wspólnoty leśne*). Ogólna masa pozyskanego drewna w powiecie stalowowolskim przedstawia się następująco:

-rok 2016- **10.204,41 m³**,

-rok 2017- **8.511,99 m³**.

Ilość masy pozyskanego drewna w lasach prywatnych to średnio czterokrotnie mniej z hektara niż w lasach państwowych.

Na pozyskane drewno wystawiane są świadectwa legalności pozyskania drewna. W roku 2016 wystawiono ich **551**, natomiast w 2017 roku - **560**. Rokrocznie z związku z cechowaniem drewna w lesie zużywa około **20 000** oznaczników (*plytka w kolorze niebieskim z cyframi określającymi kolejny numer sztuki lub stosu*).

Ponadto w ramach sprawowanego nadzoru nad lasami prywatnymi w omawianym okresie wydano następującą ilość decyzji:

Rok	Decyzje na podstawie inwentaryzacji stanu lasu	Decyzje nakazujące wykonanie obowiązków lub zadań gospodarczych w lasach	Decyzje zezwalające na pozyskanie drewna niezgodnie z uproszczonym planem urządzenia lasu	Razem
2016	8	3	5	16
2017	6	1	7	14
Łącznie	14	4	12	30

Ponadto od maja 2016 roku, w związku z nowelizacją ustawy o lasach i przyznaniem prawa pierwokupu działek leśnych Lasom Państwowym, **referat wydaje stronom zaświadczenia i informacje**, czy dana działka jest objęta bądź nie, planem uproszczonym urządzenia lasu lub inwentaryzacją stanu lasu. W roku 2016 wydano **340** takich dokumentów, natomiast w 2017r. aż **809**.

3. Zagadnienia związane ze sprawowaniem nadzoru nad lasami

Pozyskanie drewna w lasach prywatnych odbywa się na podstawie wymienionych powyżej dokumentacji urzędniowych. Koszty opracowania dokumentacji dla gruntów osób fizycznych i wspólnot gruntowych sposzczywają na staroście. Z tytułu pozyskania drewna w lasach prywatnych nie pobiera się opłat.

Referat zlecał corocznie firmom zewnętrznym wykonanie uproszczonych planów urządzenia lasu lub inwentaryzacji stanu lasu. Opracowane plany, osobno dla każdego obrębu ewidencyjnego obowiązują przez okres 10 lat. **Starostwo posiada aktualne uproszczone plany urządzenia lasu lub inwentaryzacje stanu lasów dla**

wszystkich obrębów ewidencyjnych w powiecie (osoby fizyczne i wspólnoty gruntowe). W 2016 r. Gmina Bojanów i Gmina Radomyśl sporządziła dla lasów będących w ich władaniu uproszczone plany urządzenia lasu (cała Gmina Bojanów i część Gminy Radomyśl). Na dzień dzisiejszy, co do lasów gminnych, brak jest uproszczonego planu urządzenia lasu dla Gminy Stalowa Wola i części Gminy Radomyśl. W roku 2015 i 2016 zlecono wykonanie nowej dokumentacji urządzeniowej dla gminy Bojanów, Pysznica, Stalowa Wola, Zaleszany oraz dla części gminy Zaklików. Konieczność opracowania kolejnej dokumentacji urządzeniowej nastąpi dopiero w roku 2020. Poza lasami należącymi do osób fizycznych i wspólnot gruntowych, starosta nadzoruje również lasy będące własnością gmin, osób prawnych, związków wyznaniowych i innych nie stanowiących jednocześnie własności Skarbu Państwa. Dla takich lasów dokumentację urządzeniową opracowują właściciele gruntów na własny koszt.

Na koniec 2017 roku ponad 90% lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa posiadało aktualną dokumentację urządzeniową.

Ogólny stan lasów prywatnych pod względem sanitarno-epidemiologicznym można uznać za dobry. W omawianym okresie odnotowano występowanie kilku ognisk szkodników biologicznych, które w wyniku podjętych działań zostały usunięte. Jednak w roku 2018 stwierdzono pojawienie się nowych ognisk szkodników drzew (gmina Bojanów i Zaklików). Aktualnie referat prowadzi działania zmierzające do likwidacji tych zagrożeń (ustalenie numerów działek i ich właścicieli, a w dalszej kolejności wydanie decyzji nakazujących usunięcie uszkodzonego drzewostanu).

Corocznie w lasach administrowanych przez Lasy Państwowe dokonuje się zabiegów mających za cel zwalczanie szkodników drzew. Część obszarów poddana tym zabiegom znajdowała się w bezpośrednim sąsiedztwie lasów prywatnych. W zakresie ochrony biologicznej lasów tutaj referat współpracuje z poszczególnymi nadleśnictwami, między innymi w zakresie wymiany informacji i monitorowania stanu lasów. Aktualnie w ramach współpracy z Nadleśnictwem Rozwadów zlecono dokonanie zabiegów agrolotniczych na terenie lasów prywatnych w obrębie Przyszów w gminie Bojanów.

Stan lasów w zakresie ochrony przeciwpożarowej wymaga poprawy. Pomimo podjętych działań polegających na nakazywaniu usuwania posuszu i wyłomów w lasach, istnieje dalej dość duża liczba lasów zaniedbanych, wymagających pilnych zabiegów sanitarnych, szczególnie w młodnikach. Referat stale prowadzi działania zmierzające do zinwentaryzowania działek, które wymagają poprawy ze względu na stan sanitarny i zagrożenie pożarowe. Takie działania mają doprowadzić do stopniowej eliminacji działek z mocno zaniedbanym stanem techniczno-sanitarnym lasów prywatnych.

Problemem o dużym znaczeniu w sprawowaniu nadzoru nad lasami prywatnymi jest nadal współwłasność, która często uniemożliwia planowe korzystanie z lasu. Na terenie powiatu istnieją działki leśne mające po kilkunastu lub nawet kilkudziesięciu współwłaścicieli, często są to osoby już nieżyjące a stan prawny po nich nie został uregulowany. Część osób przebywa na stałe za granicą, co również utrudnia korzystanie z lasów. W takich przypadkach realna możliwość sprawowania nadzoru jest bardzo utrudniona lub wręcz niemożliwa.

Pracownicy referatu w ramach realizacji zadań przewidzianych dla starosty w ustawie o lasach, na bieżąco udzielają informacji i służą doradztwem właścicielom w zakresie prowadzenia prawidłowej gospodarki leśnej. Niezwykle ważnym atutem, po przejściu bezpośredniego nadzoru nad lasami przez pracowników starostwa, w porównaniu do stanu poprzedniego, jest **szybkość i terminowość realizacji zadań**. Pomimo dużej rozległości nadzorowanego obszaru, legalizacja drewna odbywa się w ciągu maximum kilku dni od zgłoszenia wycinki.

Niezbędnym elementem, pozwalającym na sprawną realizację zadań jest odpowiednia infrastruktura techniczna. Referat posiada na stanie rejestrator pozwalający na miejscu sprawdzić zadania gospodarcze dla danej działki, określić właściciela oraz wydrukować świadectwo legalności pozyskania drewna. Drugim, równie ważnym wyposażeniem jest posiadany, odpowiednio oznakowany pojazd służbowy. Ze względu na znaczną rozległość powiatu, taki pojazd jest niezbędny. W roku 2017 doposażono istniejącą infrastrukturę techniczną o **przenośny lokalizator GPS** (koszt 5.043 zł), pozwalający dość precyzyjnie ustalić w terenie granice działek. Również w roku 2017 wydano w ilości 1000 egzemplarzy (koszt 4.981,50 zł) folder informacyjny „**Las Blżej Nas**”. Publikacja ta ma na celu, w sposób przystępny

przybliżyć właścicielom lasów prywatnych podstawowe zagadnienia z zakresu prowadzenia prawidłowej gospodarki leśnej.

W ramach ułatwiania dostępu do urzędu a także kontynuacji działań prowadzonych dotychczas przez nadleśnictwa, od początku istnienia referatu pracownicy pełnią dyżury w poszczególnych gminach powiatu zgodnie z opracowanym harmonogramem (*raz lub dwa razy w miesiącu w każdej gminie*). Dyżury cieszą się niezmiennie dużym zainteresowaniem. Strony mogą w miejscu swojego zamieszkania zgłosić zamiar pozyskania drewna, oraz uzyskać od pracowników niezbędne informacje. Załatwienie przez stronę sprawy na miejscu skraca „drogę do urzędu”.

Głównym celem wszelkich działań, podejmowanych przez pracowników referatu, od momentu jego powstania, jest optymalne uproszczenie i przyspieszenie formalności związane z pozyskaniem drewna z lasów „prywatnych”. Był i jest to jeden z podstawowych powodów, oprócz finansów, do samodzielnego sprawowania przez starostę nadzoru nad lasami prywatnymi.

Cezary Drzymała

Kierownik Referatu

Leśnictwa i Ochrony Przyrody

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)